

CONSILIUL NAȚIONAL DE FORMARE PROFESIONALĂ A ADULȚILOR

SECRETARIATUL TEHNIC

Str. Valter Mărăcineanu nr. 1- 3

Intrarea B, etajul II, camera 164

010155 București – Sector 1

Tel./Fax 40 21 315 78 55

Tel. 40 21 315 78 46

http:// www.cnfpa.ro

e-mail: cnfpa@cnfpa.ro

Cod Fiscal 12868355

RAPORT

privind participarea la vizita de studiu din cadrul proiectului

Phare 2004/016-722.04.02.02

„Înființarea Autorității Naționale pentru Calificări”

desfășurată în două state membre ale UE: Olanda și Republica Cehă

28 august – 6 septembrie 2007

Vizita de studii a constituit activitatea 1.3, Componenta 1, din cadrul proiectului Phare de asistență tehnică 2004/016-722.04.02.02 „Înființarea Autorității Naționale pentru Calificări” și s-a desfășurat în două state membre ale UE, cu sisteme foarte diferite de formare profesională, Olanda și Republica Cehă, în perioada 28 august – 6 septembrie 2007.

Vizita de studii a fost efectuată de către 15 reprezentanți cheie pentru înființarea Autorității naționale pentru Calificări, reprezentanți ai Ministerului Educației, Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților și ai următoarelor comitete sectoriale: *Construcții, Construcții de mașini, mecanică fină, aparatură și echipamente, Turism, hoteluri, restaurante, Industria Alimentară, a băuturilor și tutunului.*

Scopul principal al vizitei de studii a fost acumularea de cunoștințe și realizarea unui schimb de experiență cu profesioniștii din 2 țări europene cu privire la următoarele aspecte:

1. Dezvoltarea unui sistem național, transparent și integrat al calificărilor profesionale;
2. Diferite abordări în elaborare și validarea calificărilor;
3. Calificări și sisteme de certificare a competențelor;
4. Procedee și mecanisme europene de asigurare a calității în VET;
5. Diferite modele de organizare și funcționare a comitetelor sectoriale.

Instituții vizitate:

OLANDA:

COLO – Asociația Națională a Centrelor de Expertiză în Educația și Formarea Profesională

- este punctul național de referință, funcționând ca o instituția umbrelă pentru 18 centre de expertiză în VET, asigurând legătura dintre sistemul de educație și piața muncii. Obiectivul fundamental este îmbunătățirea permanentă a sistemului de educație și formare profesională din perspectiva cerințelor industriei la nivel național și internațional. Are 45 de salariați și este

finanțat prin taxele de membru ale celor 18 centre de expertiză. Aceste centre sunt organizații private nonprofit care primesc subvenții anuale de la Ministerul Educației și Ministerul Agriculturii.

Kenwerk - Centrul de expertiză pentru sectorul de turism – asigură dialogul dintre sistemul de educație și formare profesională secundară și piața muncii din domeniul turismului. Are rolul de a acredita companii care cursanții îi desfășoară orele de practică. În prezent, în domeniul turismului sunt acreditate 13 000 de companii de formare din care 10% sunt companii internaționale. Prin sistemul de acreditare se asigură calitatea formării la locul de muncă și a sistemului de evaluare a competențelor. Este finanțat de Ministerul Educației.

FNV – este cea mai puternică confederație sindicală cuprinzând 14 federații sindicale reunite pentru a reprezenta interesele a 1.2 milioane salariați din diferite domenii. Se implică la nivel național în negocierea contractului colectiv de muncă prin care se stabilește bugetul anual de formare profesională la nivelul ramurilor de activitate, dar are un rol important și în stabilirea competențelor profesionale și sociale ale angajaților pe care îi reprezintă.

KCE – Centrul de Asigurare a Calității Examinării - este instituția la nivel național care dezvoltă standarde de calitate privind procesul de evaluare și certificare al competențelor profesionale pentru educația secundară (16-23 ani), precum și instrumentele de evaluare asociate calificărilor profesionale. Respectarea îndeplinirii acestor standarde se verifică anual de către auditori certificați pentru fiecare școală și calificare.

Aequor – Centrul Național de Expertiză pentru Industria alimentară și Mediu, finanțat de Ministerul Agriculturii, are o structură tripartită (angajatori, sindicate și institute de formare ale Ministerului Educației), semipublică. Cuprinde următoarele 5 subsectoare:

- amenajare parcuri și grădini
- creșterea și vânzarea florilor
- îngrijirea spațiilor verzi din mediul natural
- creșterea animalelor
- industria alimentară.

Principalele atribuții sunt:

1. dezvoltarea și menținerea la nivel național a calificărilor bazate pe competențe din domeniile menționate
2. acreditarea companiilor de formare care oferă locuri de practică profesională

Ministerul Muncii – derulează în prezent proiecte cu finanțare FSE, cum ar fi:

1. *Învățare prin Muncă* – proiectul își propune valorificarea experienței de muncă prin certificarea calificărilor a 20 000 de persoane prin sistemul de evaluare a competențelor obținute în contexte nonformale și informale.
2. *Combaterea și prevenirea șomajului în rândul tinerilor* - proiectul își propune crearea unui număr de 40 000 de locuri de muncă suplimentare pentru tineri în perioada 2003-2007.

Kentek – Centrul de expertiză în domeniul tehnologic

Kentek derulează în prezent un proiect în parteneriat cu experți români din domeniul metalurgiei și electrotehnică. Obiectivul proiectului este înființarea a 2 centre regionale de calificare în domeniile menționate.

CEHIA:

NUOV – Institutul Național de Formare Tehnică și Profesională – este coordonat de către Ministerul Educației, Tineretului și Sportului și are următoarele atribuții:

- Dezvoltă sistemului VET
- Efectuează studii, cercetări, analize în domeniu
- Oferă informații privind sistemul VET

- Dezvoltă curricula în VET
- Dezvoltă Cadrul Național al Calificărilor
- Derulează proiecte naționale și europene

Ministerul Educației, Tineretului și Sportului – a promovat o lege privind formarea continuă, denumită *Legea verificării și recunoașterii rezultatelor educației continue*, lege ce intră în vigoare în septembrie 2007. Legea reglementează următoarele aspecte:

1. sistemul de verificare și recunoaștere a rezultatelor formării continue;
2. calificările;
3. standardele de calificare pentru calificări parțiale;
4. Registrul Național al Calificărilor
5. procedurile de acordare, prelungirea și retragere a autorizației pentru verificarea și recunoașterea rezultatelor formării continue indiferent de context (centre de evaluare)
6. drepturile și obligațiile participanților la formarea continuă
7. atribuțiile organismelor implicate în sistemul menționat.

Trexima, Camera Economică – împreună cu reprezentanții asociațiilor companiilor mici și mari au înființat un consorțiu în vederea accesării fondurilor FSE pentru crearea unui sistem nou de calificări și ocupații în Republica Cehă. Prin acest proiect s-a urmărit:

- Realizarea Registrului Național al Ocupațiilor;
- Realizarea Registrului Național al Calificărilor

Ministerul Muncii

Un reprezentant al *Consiliului Economic Social* (CES) din Republica Cehă ne-a prezentat parteneriatul tripartit la nivel național. CES, înființat în 1990, este cel mai important organism de dialog social, care analizează și ia decizii în toate domeniile vieții sociale (sănătate, educație, politică internă și externă, etc). Președintele CES este Prim Ministrul și lucrează cu 3 vice-președinți numiți de partenerii sociali. Interesele Republicii Ceha la nivel european sunt reprezentate de CES.

Departamentului de formare profesională din cadrul Ministerului Muncii coordonează la nivel național 4 programe de sistem cu finanțare FSE:

1. Realizarea Registrului Național al Ocupațiilor și al Registrului Național al Calificărilor, Înființarea consiliilor sectoriale
2. Consiliere on-line în domeniul VET
3. Înființarea Centrelor de formare regională
4. Formare profesională pentru IMM-uri

OLANDA

Cadrul Național al Calificărilor

Scopul:

- Forță de muncă înalt calificată;
- O piață a muncii flexibilă;
- Formare profesională de calitate și servicii de orientare în carieră;
- Responsabilizarea cetățenilor.

Sistemul de calificare olandez cuprinde 4 nivele de calificare conform Cadrului European al Calificărilor.

La nivel de sistem, Cadrul național al Calificărilor este asigurat de:

1. *Ministerul Educației* - dezvoltă politicilor generale în domeniul formării și pregătirii profesionale, sprijină politic dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor, asigură finanțarea și verifică implementarea acestuia;
2. *Partenerii sociali* –analizează și monitorizează schimbările la nivelul pieței muncii (structura ocupațională), elaborează profilele ocupaționale, oferă locuri de muncă și asigură plasarea forței de muncă;
3. *Centrele de expertiză sectoriale* – sunt organisme tripartite de dialog social (organizații patronale, sindicale și școlile regionale VET) care definesc structura calificărilor și asigură calitatea practicii în producție a cursanților în companii autorizate de acestea;
4. Școlile regionale VET – dezvoltă curricula, asigură educația și formarea profesională (asigurarea calității formării fiind rolul inspectoratelor), organizează examinările finale, calitatea acestora fiind monitorizată și evaluată anual de către Centrul de Asigurare a Calității Examinării (KCE).

Etapa 1	Cercetarea pieței muncii Structura ocupațională Profilele ocupaționale	Partenerii sociali
Etapa 2	Profilele de formare profesională Structura calificărilor	Partenerii sociali Școlile
Etapa 3	Profilele cursurilor de formare Structura cursurilor de formare Programul cursurilor de formare	Școlile
Etapa 4	Examenele	Școlile Audit extern

Formarea continuă, denumită formare comercială, nu este reglementată de către instituțiile vizitate.

În concordanță cu strategia Lisabona, Ministerul Muncii derulează un program denumit *Învățare prin Muncă*, care își propune valorificarea învățării anterioare (recunoașterea competențelor indiferent de modul de dobândire a acestora) pentru un număr de 15 000 de candidați.

Valorificarea învățării anterioare are la bază un acord încheiat între partea guvernamentală și partenerii sociali, denumit *Codul de asigurare a calității pentru certificare învățării anterioare (APL Quality Code)*. Acest Cod precizează următoarele aspecte:

- Sistemul APL înseamnă definirea, evaluarea și certificarea competențele individuale;
- Sistemul APL răspunde în primul rând nevoii individului. Certificarea este un proces clar definit și garantat, în sensul recunoașterii la nivel național;
- Procedura și instrumentele se bazează pe standarde;
- Evaluatorii și supervizorii sunt imparțiali, independenți și competenți;
- Calitatea procedurii este garantată.

Codul APL își propune următoarele obiective:

1. garantarea accesibilității sistemului APL
2. asigurarea transparenței sistemului APL
3. garantarea efectelor sistemelor APL (ex: apartenența la un grup profesional sau admiterea la un program de formare)

Republica Cehă

Cadrul Național al Calificărilor este reglementat prin legea privind verificarea și recunoașterea rezultatelor formării continue Nr. 179 din martie 2006, intrată în vigoare în august 2007. Această lege stabilește structura Cadrului Național al Calificărilor (8 niveluri de calificare, conform Cadrului European al Calificărilor) care devine cadrul umbrelă al tuturor sistemelor de calificare.

Obiectivul Cadrului Național de Calificărilor este crearea unui context care să permită compararea competențelor dobândite în diferite contexte (sistem educațional și experiență de muncă).

La nivel de sistem, Cadrul Național al Calificărilor este asigurat de:

1. *Ministerul Educației, Tineretului și Sportului* aprobă standardele de calificare parțiale sau totale și standardele de evaluare asociate;
2. *Ministerele de resort* validează standardele ocupaționale care stau la baza standardelor de calificare și autorizează centrele de evaluare și certificare a calificărilor (școli, firme private, mici antreprenori)
3. *Consiliile Sectoriale* sunt organisme de dialog social, formate din reprezentanți ai angajatorilor și ai asociațiilor profesionale, companii mari și mici. Au rolul de a valida conținutul și cerințele standardelor ocupaționale, de calificare și de evaluare;
4. *NUOV* – Institutul Național de formare tehnică și profesională coordonează echipe de experți care dezvoltă proiecte de standarde de calificare și evaluare.
5. *Grupuri sectoriale* – sunt grupuri de lucru formate din experți din piața muncii și din sectorul educație. Verifică corelarea dintre programele de formare cu cerințele pieței.

Asigurarea calității calificărilor se realizează prin procedura de autorizare a centrelor de evaluare, conform legii nr. 179 menționate mai sus. Având în vedere că acest sistem de certificare a competențelor indiferent de modul de dobândire a lor este o abordare nouă, Ministerul Educației încurajează școlile VET pentru a solicita autorizarea ca centre de evaluare, pentru a putea testa modul de implementare a legii în vederea generalizării sistemului.

Printr-un proiect cu finanțare FSE este în curs de elaborare Registrul Național al Ocupațiilor, respectiv Registrul național al Calificărilor.

Concluzii:

De reținut:

- colaborarea eficientă dintre comitetele sectoriale și Ministerul Educației, Culturii și Științei din Olanda în vederea actualizării continue a structurii naționale a calificărilor;
- modelul de cooperare între partenerii sociali:
  - *la nivel național*: reprezintă interesele industriei și comerțului prin intermediul CES (Consiliului Economic și Social) și au un rol consultativ;
  - *la nivel regional*: partenerii sociali sunt membri în consiliile centrelor regionale de formare și au un rol de reprezentare, pot lua inițiative pentru a stimula cooperarea;
  - *la nivel sectorial*: definesc profilele ocupaționale, monitorizează calitatea examinărilor și au rol decizional, pot de asemenea să ia inițiative pentru stimularea cooperării la nivel sectorial;
  - *la nivel de întreprindere*: sunt implicați în contractele colective de munca și au rol consultativ;

- aplicarea principiului win-win (modelul Polder), a respectului mutual și a încrederii în parteneriatul social legat de educația și formarea profesională (vezi Olanda), dar și a concilierii între partenerii sociali în Cehia;
- interesul mare al angajatorilor în oferirea de locuri de practică pentru elevi și studenți, în condițiile în care trebuie să fie și recunoscuți (de Kenwerk);
- mentoratul și consilierea în pregătirea practică (mentor/coach) în cadrul VET. Această persoană trebuie să aibă cel puțin calificarea pentru care îndruma și să aloce suficient timp pentru consilierea profesională a studentului;
- examinarea absolvenților în Olanda se face prin respectarea de către KCE a unor standarde care sunt aprobate de Ministerul Educației;
- sistemul național al calificărilor în Cehia prevede calificări complete și calificări parțiale;
- în Cehia, noua lege a verificării și recunoașterii rezultatelor educației continue, permite autorizarea unor persoane fizice care să organizeze examinarea, dar nu există încă un feed-back al acestui proces;
- accesarea fondurilor structurale pentru dezvoltarea sistemului național al calificărilor în gestiunea Ministerului Muncii și prin valorificarea experienței britanice (vezi modelul consiliilor sectoriale);
- tendința de reducere a numărului de calificări și existența unui număr de 25 de competențe cheie pentru toate domeniile în Olanda).

EVALUARE

Evaluare generala a vizitei de studii din Olanda si Republica Cehă								
Olanda								
Kenwerk		Slab 1	Satisfact 2	Bine 3	Foarte Bine 4	Excelent 5	Media	Media gen.
	Intelegere			3	7	3	4,0	
	Relevanta			4	5	4	4,0	
	Interes			4	4	5	4,1	
	Utilitate			3	5	5	4,2	
					Media evaluării Kenwerk			4,1
KCE								
	Intelegere			2	9	2	4,0	
	Relevanta			2	8	3	4,1	
	Interes			2	7	4	4,2	
	Utilitate			4	6	3	3,9	
					Media evaluării KCE			4,0
Ministerul Muncii								
	Intelegere			4	7	2	3,8	
	Relevanta			7	4	2	3,6	
	Interes			7	3	3	3,7	
	Utilitate		1	7	4	1	3,4	
					Media evaluării Ministerul Muncii			3,6
Aequor								
	Intelegere			1	1	11	4,8	
	Relevanta			1	1	11	4,8	
	Interes				2	11	4,8	
	Utilitate				3	10	4,8	
					Media evaluării Aequor			4,8
CINOP								
Kenteq	Intelegere	2	4	4	1	1	2,4	
	Relevanta	2	5	5		1	2,5	
	Interes	3	5	4		1	2,3	
	Utilitate	4	5	3		1	2,2	
					Media evaluării CINOP			2,3
					Media evaluării Olanda			3,76
Cehia								
NUOV		Slab 1	Satisfact 2	Bun 3	F Bun 4	Excelent 5	Media	
	Intelegere		1	3	7	2	3,8	
	Relevanta			6	7	1	3,6	
	Interes		1	5	6	2	3,6	
	Utilitate		3	2	6	1	3,4	
					Media evaluării NUOV			3,6
Ministerul Educatiei								
	Intelegere			4	6	3	3,9	
	Relevanta		2	5	3	3	3,5	

